

Scopingsadvies Project-MER

Wijziging en hernieuwing in het kader van de exploitatie van het pretpark Bellewaerde

Initiatiefnemer:

Belpark NV
Meenseweg 497
8902 Zillebeke (leper)

27/01/2020

PRMER-3234-SA

1. Inleiding

Het voorliggend milieueffectrapport kadert binnen de wijziging en hernieuwing van de vergunning van het pretpark Bellewaerde te Ieper en Zonnebeke, dat uitgebaat wordt door Belpark nv. De huidige vergunning loopt tot 3 maart 2031. De initiatiefnemer wenst volgende wijzigingen en uitbreidingen aan te vragen:

- uitbreiding van de parkeergelegenheid (voor ca. 500 bijkomende voertuigen), inclusief ontbossing (van 14 419 m²)
- een nieuwe bizonzone, bosspeelzone en regularisatie roofvogelverblijfplaats ten noorden van de Bellewaerdevijver; inclusief ontbossing (van 14 562 m²)
- andere wijzigingen oa. aan stookinstallaties, uitbreiding grondwaterwinning (van 30 000 naar 35 000 m³/jaar) en uitbreiding lozingsdebiet naar Bellewaerdebeek (van 58 700 naar 70 000 m³/jaar).

In dit MER wordt ook de ontbossing onderzocht voor alle zones van het park waarin op termijn mogelijke projecten kunnen gerealiseerd worden die onder ontbossing kunnen vallen. Dit in functie voor een ontheffingsaanvraag van het ontbossingsverbod en op vraag van het Agentschap voor Natuur en Bos. Deze aanvraag heeft geenszins tot doel om het gehele pretpark effectief te ontbossen maar zo wordt vermeden dat later bij elk project een afzonderlijke ontheffing van het ontbossingsverbod moet worden aangevraagd en heeft ook als voordeel de ontbossing in zijn globaliteit te bekijken.

Tenslotte wenst men ook een nieuwe evenementenhal te bouwen met een capaciteit van ca. 1.200 personen.

Deze activiteiten zijn onderworpen aan de m.e.r.-plicht volgens het project-m.e.r.-besluit¹, met name:

Bijlage II, rubriek 12a: *Vakantiedorpen, hotelcomplexen buiten stedelijke zones, permanente kampeer- en caravanterreinen, themaparken, skihellingen, skiliften en kabelspoorwegen, met bijhorende voorzieningen;*

- o *met een terreinoppervlakte van 5 ha of meer;*
- o *met een verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenautoequivalenten (pael) per tijdsblok van twee uur.*

Bijlage II, rubriek 1d: *Ontbossing met het oog op de omschakeling naar een ander bodemgebruik voorzover de oppervlakte 3 ha of meer bedraagt en voorzover artikel 87 van het Bosdecreet niet van toepassing is.*

Voor categorieën van projecten opgenomen in bijlage II van het project-m.e.r.-besluit, is het indienen van een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de m.e.r.-plicht mogelijk. Door de initiatiefnemer wordt echter afgezien van dit verzoek.

De initiatiefnemer heeft er bij de start van de m.e.r.-procedure expliciet voor gekozen om de in de aanmelding voorgestelde methodologie reeds verder uit te werken tot ontwerp-MER en beide gebundeld in te dienen als één document.

Het Team Mer ontving een eerste versie van de aanmelding met vraag om scopingsadvies op 24/10/2019. Op 12/11/2019 werd een aangepaste aanmelding ontvangen. Er werd een openbare raadpleging georganiseerd door de initiatiefnemer in de gemeente Zonnebeke en de stad Ieper van 3 december 2019 tot en met 2 januari 2020 en de informatie werd vervolgens bezorgd aan het Team Mer. Het Team Mer vroeg adviezen bij de administraties en openbare besturen (zie bijlage).

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, B.S. 17 februari 2005, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

Het Team Mer stelt dit scopingsadvies op met het oog op de inhoudsafbakening/methodologie van het MER. Zij houdt rekening met de principieel verplichte onderdelen van een project-MER op basis van art. 4.3.7. van het DABM², de informatie uit de openbare raadpleging en de ontvangen adviezen en met het overleg van 9 januari 2020 in het VAC Brugge.

Dit scopingsadvies heeft betrekking op de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het project-MER. Het project-MER moet opgesteld worden zoals door de initiatiefnemer voorgesteld werd in de aanmelding en aangevuld/aangepast worden volgens de specifieke vereisten die in dit scopingsadvies geformuleerd zijn.

2. Verantwoording, beschrijving project en alternatieven

Aanvullend op de aanmelding moeten de **volgende punten ook beschreven worden**:

- De evenementenhal maakt geen deel uit van de op korte termijn in te dienen aanvraag voor de omgevingsvergunning. Als de hal effectief gerealiseerd zal worden, dan zal hiervoor een aparte omgevingsvergunningsaanvraag gebeuren met bijhorende m.e.r.-plicht. Dit moet verduidelijkt worden in het MER. Bij elke discipline wordt kort ingaan op de evenementenhal doch dit milieuonderzoek is niet volledig en waar nodig wordt aangegeven welk verder onderzoek nog noodzakelijk is.
- De doelstelling van deze evenementenhal moet beter geduid worden. In de aanmelding wordt vermeld dat deze kan gehuurd worden door derden maar deze geen invloed heeft op het aantal bezoekers. Dit moet verder gemotiveerd worden. Welke invloed heeft dit op het parkeergebeuren en de verkeersaantrekkingskracht? Zal deze buiten de openingsuren van het attractiepark opereren? In het advies van stad Ieper wordt de vraag gesteld of dit past binnen de bestemming van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan? De bestemming recreatie in functie van het park staat voorop. In hun advies stellen ze dat de functie in hoofdzaak gericht moet zijn op het attractiepark.
- Ook de noodzaak van de uitbreiding van parking A moet uitvoeriger verantwoord worden. Zeker in relatie tot de noodzakelijke ontbossing. Dit in kader van het hele mobiliteitsverhaal om filevorming te voorkomen in piekuren en nood aan bijkomende parkeerplaatsen op deze locatie en dit ook in relatie tot andere parkings die zelden gebruikt worden. Dit moet duidelijk gekwantificeerd worden. Hierbij kan ook rekening gehouden worden met toekomstige verwachten inzake piekdagen, ook rekening houdend met klimaatsverandering.
- Bij de verantwoording ook de vroegtijdige hernieuwing verantwoorden.
- p. 24: aangeven voor welke zones er reeds een ontheffing van het ontbossingsverbod werd verkregen.
- De stand van zaken van de ingediende ontheffing van het ontbossingsverbod opnemen (cfr. p. 48). De procedure hiertoe verduidelijken alsook de noodzaak van dit MER hierbij.
- p. 30: het aan te vragen daglozingsdebiet daalt, het totaal jaarlozingsdebiet stijgt: motiveer bij verantwoording van het project in §3.1 – dit kan ook met doorverwijzing naar de discipline water. Ook de uitbreiding van de grondwateringwinning verantwoorden.
- p.33: 1 extra dansgelegenheid: is dit de nieuwe evenementenhal?
- p. 40: zijn de afwijkingen ivm aanvang activiteiten houtbewerking om 5u en 24/24 en ivm feesten tussen 3u en 7u nog steeds relevant? Zullen deze opnieuw worden aangevraagd? Zal evenementenhal hier een invloed op hebben? Verder verduidelijken.
- p. 69: waar wordt de mest tijdelijk gestockeerd?

² Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk (DABM).

- In de projectbeschrijving ook ingaan op de gewijzigde dieren aantallen die volgen uit het inschatten van emissies in bijlage bij de discipline lucht. Ook deze wijzigingen benoemen en verantwoorden.
- p. 72: ook bij 3.2.7.7. vermelden dat het lozingsdebiet per jaar zal uitbreiden naar 70 000 m³/dag maar het dagdebiet daalt naar 250 m³/dag cfr. tabel vergunningstoestand.
- De beschrijving van de constructiefase uitbreiden en gedetailleerder omschrijven (§ 3.3). Hierbij moet oa. het volgende verduidelijkt worden:
 - Ivm bizonzone en bosspeelzone: wat komt er, welke gebouwen en constructies, welke stedenbouwkundige handelingen zijn nodig, ...? Hoeveel bijkomende verhardingen? Grondverzet, bemaling noodzakelijk? Waar is ontbossing nodig? Welke bomen/zones zullen er gekapt worden? ...
 - Ivm roofvogels: sinds wanneer gerealiseerd en wat? Wat houdt regularisatie in?
 - Ivm evenementenhal: welk gebouw moet hiervoor afgebroken worden? Aangeven dat details hiervan zullen opgenomen worden later bij concrete vergunningsaanvraag.
 - Ook op Canadacoaster kort ingaan: waar komt die, wat is hiervan aanlegfase en wanneer zal deze gebouwd worden?
 - Ivm uitbreiding parking: hoeveel oppervlakte, hoeveel verharding, hoe ingericht, details ontbossing, ...?

Zoals in de aanmelding vermeld, moet het MER de volgende alternatieven onderzoeken en beoordelen of motiveren waarom niet relevant:

- nulalternatief
- doelstellingsalternatieven
- inrichtingsalternatieven – worden niet in overweging genomen. In het advies van ANB wordt vermeld dat er nochtans wel alternatieven mogelijk zijn (oa voor locatie parking en locatie bizons en bosspeelzone). Indien dit niet zo is, dient uitvoerig gemotiveerd te worden welke zones in het verleden overwogen zijn en waarom geen redelijke alternatieven mogelijk zijn.
- locatiealternatieven
- uitvoeringsalternatieven – bijkomend vermelden of deze er zijn voor de uitbreiding van de parking.

3. Algemene en methodologische aspecten

De afbakening van het studiegebied moet voldoende gemotiveerd worden per discipline, rekening houdend met het feit dat het studiegebied zowel het projectgebied als het gebied waar effecten zich kunnen voordoen moet omvatten. De ruimtelijke afbakening moet voor elke discipline duidelijk tekstueel omschreven worden en indien mogelijk, voorgesteld worden op kaart.

De **referentiesituatie** is voor de verdere exploitatie gelijk aan de situatie zonder het pretpark in exploitatie. Daarnaast moet bij de effectbeoordeling consequent rekening gehouden worden met de geplande wijzigingen. Bij de toelichting van de referentiesituatie (§ 6.3) moet aanvullend gemotiveerd worden hoe met de nieuwe, reeds vergunde Canadacoaster wordt omgegaan. Ook moeten de geplande wijzigingen opgesomd worden, de geplande situatie is niet enkel deze na hernieuwing (foutief vermeld op p. 87).

In het MER moet duidelijk aangegeven worden met welke **ontwikkelingsscenario's** rekening gehouden wordt of juist niet bij de beschrijving van een referentiesituatie, en moet voor elk ontwikkelingsscenario duidelijk gemotiveerd worden waarom. Er moet ook aangegeven worden voor welke disciplines de ontwikkelingsscenario's al dan niet relevant zijn. Dit moet beschreven worden in een algemeen hoofdstuk voorafgaand aan de effectbespreking per discipline. In dit

verband rekening houden met de komende rioleringswerken die in Zonnebeke zullen plaatsvinden in de Frezenbergstraat (duurtijd 1,5 jaar). Nagaan in hoeverre relevant om mee rekening te houden in het MER vb. in de discipline mobiliteit.

Wanneer er tijdens het opstellen van het project-MER nieuwe ontwikkelingsscenario's naar boven komen, moeten deze toegevoegd worden.

Cumulatieve effecten moeten onderzocht worden.

De **methodologie voor de effectbeschrijving en -beoordeling** moet voor elke discipline in het project-MER duidelijk en transparant omschreven worden. Tevens moet per discipline aangegeven worden op basis van welke criteria een effect beoordeeld wordt. Het resterend effect na de milderende maatregelen moet aangegeven en gekoppeld worden aan het gehanteerde beoordelingskader. De effectenbespreking en -beoordeling moet transparant gebeuren en aan de hand van volgende terminologie: aanzienlijk negatief (-3), negatief (-2), beperkt negatief (-1) en verwaarloosbaar of geen effect (0) .

Bij de beschrijving van de bestaande toestand en van de milieueffecten moet, als aanvulling op de aanmelding, voldoende aandacht besteed worden aan het volgende:

- p. 85: landschap vormt een aandachtspunt gezien er ingrepen zullen gebeuren in het vastgesteld landschapsrelict ten noorden van de Bellewaerdevijver. Aanpassen in hoofdstuk 5.
- p. 86: de exploitatie van het park heeft ook invloed op de discipline mens-mobiliteit – hier ontbreekt een kruisje in tabel 14.
- Steeds jaartallen vermelden waar relevant.

Discipline lucht:

- Bij de methodologie uitgebreider motiveren waarom het model CAR-Vlaanderen gebruikt wordt bij het inschatten van de verkeersemisseries. Ook in het advies van ANB wordt dit in vraag gesteld aangezien er hier toch minder een effect van street canyon optreedt?
- p. 89: 'voor de transportemissies wordt enkel een beoordeling uitgevoerd waar de hoogste verkeersconcentratie van het park zich situeert? Waar is dit?
- In tabel 21 is sprake van Meenseweg – is dit de Menenstraat? Verduidelijken.
- Inzake verkeersemisseries rekening houden met methodiek evenementen³. Hiertoe voldoende details opnemen in het MER en verder afstemmen met de afdeling EKG van het Departement Omgeving.
- p. 94: bij geur en mest verder ingaan waar de mestopslag zich situeert en wat de ophaalfrequentie is, wat gebeurt er met het mest? Conform mestdecreet?
- p. 94: bij geur ook iets opnemen over kadaveropslag en ophaalfrequentie.
- Verduidelijken in hoeverre en waar het relevant is om rekening te houden met de geplande evenementenhal.

Discipline geluid & trillingen:

- Aantonen dat metingen uit het verleden nog voldoende representatief zijn en waar nodig werden opnieuw metingen uitgevoerd.
- Er zijn voor de benadering van het aspect geluid geen metingen opgenomen ter hoogte van ruimtelijk kwetsbaar gebied. Motiveren dat nieuwe metingen hier niet noodzakelijk

³ *Methodiek evenementen: er dienen twee etmaalgemiddelden berekend te worden: één zonder en één met evenement in de referentiesituatie en de geplande situatie. Vervolgens dient het jaarlijks etmaalgemiddelde door het evenement in de referentietoestand en de geplande toestand berekend te worden:*

*Jaarlijks etmaalgemiddelde = (aantal dagen met evenement * etmaalgemiddelde met evenement) + (aantal dagen zonder evenement * etmaalgemiddelde zonder evenement) / totaal aantal dagen per jaar*

Dit jaarlijks etmaalgemiddelde dient gebruikt te worden in de modellering.

zijn maar aantonen dat op basis van bestaande informatie hier geen of beperkte invloed kan verwacht worden van het park. Ter hoogte van habitatgebied aan de overzijde van de N8 aantonen wat de impact is van de nieuwe coaster ter hoogte van dit gebied. Ook ingaan op het bosgebied ten westen van het projectgebied.

- p. 104: in paragraaf § 8.4.3 (geluidsnormen versterkte muziek) ook rekening houden met nieuwe evenementenhal. Gelden ook hier de conclusies dat de vlaremrubrieken niet relevant zijn of moeten hiervoor ook afwijkingen aangevraagd worden ?
- p. 115: niet helemaal duidelijk hoe men aan de conclusie komt dat de vergunde (?) situatie geen verhoging van meer dan 1 dB(A) veroorzaakt op basis van de geluidsbelastingskaart in Geopunt?
- p. 124: moet de rubber van de Screaming Eagle vervangen worden op termijn om zijn geluidsdempende functie te behouden?
- p. 133: de nota ivm aquapark in bijlage toevoegen want nu wordt er in de tekst verschillende keren naar verwezen en is het MER niet onafhankelijk leesbaar.
- Geluidscontouren zijn niet mogelijk voor heel het park. Enige dat relevant zou zijn, zijn piekeffecten. Motivatie hiertoe ook opnemen in de discipline biodiversiteit.
- p. 135: in verband met de nieuwe evenementenhal verduidelijken dat dit een plan is op lange termijn en hiervoor een afzonderlijke vergunning met bijhorende m.e.r.-plicht zal aangevraagd worden. Het effectenonderzoek is hiertoe bijgevolg nog niet volledig uitgevoerd. De tekst in die zin aanpassen.
- p. 135: bij de synthese ook iets opnemen inzake evenementenhal en inzake uitbreiding van de parking.
- Ook de toename in verkeersgeluid (van hele park) meenemen in de effectbeoordeling en aantonen dat conform het richtlijnenboek geluid hier geen effecten te verwachten zijn. Nu wordt hier enkel in de synthese iets over teruggevonden.

Discipline water:

- p. 37: Er werd een debiet gevraagd via de dienst Modelanalyse. De door hen gebruikte methodiek is vooral geschikt voor hoogwatermodelleringen. Om die reden is in de bovenstroomse gebieden vaak weinig tot geen info beschikbaar via deze modellen. Zo ook voor deze locatie. Via PEGASE model kan wel een debiet voor het stroomafwaartse segment van de Bellewaerdebeek gemodelleerd worden. Het MER aanpassen aan de debieten⁴ volgend uit het PEGASE model en opnieuw doorrekenen.
- Stad Ieper merkt op dat het debiet van de Bellewaerdebeek zeer sterk schommelt en de voorbije jaren gedurende de (weliswaar extreme) zomer op bepaalde momenten bijna droog stond. Waar relevant ook hiermee rekening houden in de effectbeoordeling en waar mogelijk bijkomende remediëring naar impact op het oppervlaktewater voorstellen.
- p. 141: de aangevraagde norm voor Cl stijgt van 200 naar 400 mg/l. Vanwaar de keuze van 400 mg/l? Er zijn ook reeds hogere gemeten waarden: motiveer bijgevolg deze keuze.
- p. 141: verduidelijken of tabel 32 een overzicht geeft van de aan te vragen lozingsnormen of de huidige geldende normen? Voor Cl is er namelijk sprake van 400 mg/l.
- p. 144: effluentbuffer wordt afgedekt. Dit moet influentbekken worden.
- p. 148 – tabel 36: wordt hemelwater rechtstreeks als zwembadwater gebruikt? Hergebruik minstens 60 % wat wordt hiermee bedoeld?
- p. 149: wanneer zullen de sanitaire blokken verder aangesloten worden?
- Tabel 37: sinds 2009 niets veranderd? Er moet duidelijke tabel toegevoegd worden waar huidige situatie duidelijk is en wat verandert in de toekomst.
- p. 157: §9.4.4.2. een regularisatie voor verharde oppervlakte van Aquapark: wat? Waarvoor wordt het regenwater nuttig toegepast in het Aquapark?

⁴ Dit is na de lozing en monding in Bellewaerde beek: Q P10 0,0065m³/s - Q gem 0,0311m³/s. Net voor de monding in kanaal Ieper-IJzer bedraagt dit: Q P10 0,0149m³/s - Q gem 0,0791m³/s.

- p. 158 en elders: tekst anders formuleren: Aquapark is gerealiseerd en bijbehorende buffers ook.
- § 9.4.4.5 – de grootte van de bijkomende verhardingen kwantificeren vb. voor parking A en bizonzone. Er moet gekwantificeerd worden dat de vijver nog voldoende buffercapaciteit heeft.
- Aangeraden wordt om het voorstel van normen (tabel 41) verder af te stemmen met VMM, AET.
- p. 168: wat is aandeel stroom aquapark voor zuivering en lozing (want is enigste warmteloozer).
- p. 172: het is niet duidelijk hoe de link gelegd wordt vanuit de effectbeoordeling naar de milderende maatregelen. Bovendien volgen de opgelijste maatregelen niet uit de effectbeoordeling. Wat wordt vb. bedoeld met waterhuishouding Aquapark afstemmen op werking waterzuivering?
- Verduidelijken in hoeverre en waar het relevant is om rekening te houden met de geplande evenementenhal.

Discipline bodem:

- p. 178: wanneer zal de hoeveelheid grondverzet wel gekend zijn? Bij vergunningsaanvraag nodig, dus ook in MER gedetailleerder opnemen.
- De historische bodemverontreiniging met benzo(a)pyreen in het vaste deel van de aarde op het vroegere perceel 54 A werd reeds in een beschrijvend bodemonderzoek d.d. 25.11.2010 onderzocht (dossier 18931). Uit het advies van OVAM volgt dat bij de evaluatie van de ernst van de bodemverontreiniging is gebleken dat er van de historische bodemverontreiniging geen humaan toxicologisch risico of ecotoxicologisch risico uitgaat. Er wordt geen ernstige bedreiging vastgesteld. Op basis van het beschrijvend bodemonderzoek kan gesteld worden dat er geen ernstige bedreiging uitgaat van de bodemverontreiniging en er geen sanering noodzakelijk is. De tekst in het MER moet hierop aangevuld worden (vb. in § 10.6 nog foutief vermeld dat BBO nog moet uitgevoerd worden).

Discipline mens-mobiliteit

- Afbakening studiegebied: volgens de laatste zin lijkt alsof er enkel in het verleden gebruik gemaakt werd van afrit 3 Geluveld om Bellewaerde te bereiken. Wie niet volgens de verkeerssignalisatie rijdt, maar op gps zal deze route nog steeds als aangegeven route volgen. Ook uit tellingen blijkt dat deze afrit nog steeds gebruikt wordt. De tekst moet hierop aangepast worden en nagaan of bijkomende maatregelen mogelijk zijn om het gebruik van afrit 3 te ontmoedigen. Dit wordt ook aangeraden in het advies van de gemeente Zonnebeke via bijkomende signalisatie.
- Tellingen dateren uit de periode oktober/november 2018. 2 november 2018 wordt als topdag genomen, gezien het bezoekersaantal hoger is dan 11 000. Er wordt echter geen rekening gehouden met de nocturnes die periode, waardoor de uittocht uit het park meer gespreid kan verlopen dan op een piekdag qua bezoekers met gewone openingsuren. Ook het Aquapark was toen nog niet open. Deze nuancerings opnamen en verschil met piekdag in een zomerperiode en met Aquapark inschatten, bij voorkeur kwantitatief.
- Bij de bespreking van de verkeersintensiteiten op de omliggende wegen wordt uitgegaan van de bestaande intensiteiten. Er wordt onvoldoende onderbouwd waarom de bouw van een evenementenhal in het park niet zou leiden tot bijkomend verkeer. Dit moet aangevuld worden.
- Er worden 450 extra plaatsen voorzien op parking A. Hoe wordt bepaald dat dit de parkeervraag is? Parking A is deels ingenomen door het Aquapark en bij aanleg werd aangegeven dat er geen parkeertekort ging ontstaan. Bij de aanleg van het Aquapark verdwenen 280 plaatsen, nu wordt er dus een toename van 170 plaatsen gevraagd in vergelijking met de situatie voor de bouw van het Aquapark. Zeker gezien aangegeven wordt dat parking D slechts zeer uitzonderlijk gebruikt dient te worden, lijkt er geen

aanleiding voor de uitbreiding van het parkeeraanbod en moet nood bijgevolg grondig cijfermatig onderbouwd worden.

- Al bij aanleg van het Aquapark werd aangegeven dat het aantal fietsstalplaatsen niet zou voldoen. Dit blijft een aandachtspunt met het oog op verduurzaming van de modal split. De stand van zaken ivm aanleg hieromtrent dient correct vermeld te worden. Ook de stand van zaken ivm heraanleg van parking A opnemen en laatste afspraken hieromtrent met AWV correct weergeven (oa. mbt positie zebepad ter hoogte van toegangsweg al dan niet behouden).
- Bij de beoordeling van de milieueffecten werd in een aantal passages nog uitgegaan van de situatie voor de realisatie van het Aquapark. Dit moet geactualiseerd worden.
- Uit de discipline mobiliteit volgt dat er nauwelijks capaciteitsproblemen zijn op de omliggende wegen rond het park. De nood van de uitbreiding van de parking wordt onderbouwd om filevorming te vermijden, bijgevolg dient dit meer te volgen uit de effectbeoordeling en dient dit verder uitvoeriger te worden onderbouwd (zie ook eerder).
- p. 218: 'tijdelijke fietsenstallingen: wat wordt hiermee bedoeld?
- p. 220: de bijkomende signalisatie ter hoogte van afrit 3 volgt niet uit effectbeoordeling en moet eerder ook vermeld worden.
- De gemeente Zonnebeke vraagt om verder in te zetten op het opvolgen van de jaarlijkse evaluatie van de verkeersstromen op de N8 en het parkeren in de omgeving van Bellewaerde. Ook het ongevallenbeeld verdient opvolging. Ze vragen ook om steeds aandachtig te blijven voor de verkeersleefbaarheid op het grondgebied van Zonnebeke i.e. de Frezenbergstraat, Bellewaerdestraat en de Oude Kortrijkstraat.

Discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie:

- p. 225: niet enkel de wijzigingen beoordelen maar het hele park want het betreft een hernieuwing.
- Het Agentschap Onroerend erfgoed adviseert het ontwerp-MER ongunstig. In hun advies worden hiertoe volgende argumenten opgenomen:
 - *Voor de uitbreiding van de parking A en de aanleg van een nieuwe bizonzone moet respectievelijk 1,44 ha en 1,46 ha ontbost worden. Het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan Bellewaerde met gedeeltelijke herziening dd. 21.06.2018 bestemt deze zones als zone voor recreatie met landschappelijke kader met overdruk van erfgoedlandschap. Dit betekent dat ingrepen die wijzigingen aan de typische landschapskenmerken veroorzaken slechts toelaatbaar zijn indien uitdrukkelijk gemotiveerd wordt waarom de wijziging te verantwoorden is binnen de globale context van het erfgoedlandschap of indien de wijziging noodzakelijk is voor de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of wezenlijke gunstige effecten voor het milieu heeft. Dit conform de zorgplicht van een erfgoedlandschap overeenkomstig het Onroerenderfgoeddecreet. De zone voor een nieuwe evenementenhal werd bestemd als recreatiezone zonder overdruk van erfgoedlandschap.*
 - *We wensen te benadrukken dat het ontbossen van de westelijke en noordelijke zone wel degelijk afbreuk doen aan de typische landschapskenmerken van het erfgoedlandschap, zijnde de aanwezigheid van bossen op de heuvelrug welke deel uitmaken van de historische bebossing. Naast de relictten van WO I wordt de historische waarde van het erfgoedlandschap tevens bepaald door de bebossing zoals opgenomen in het vastgesteld landschapsaltasrelict "Ieperse vestingen en omgeving, bossen ten zuiden en heuvelrug Wijtschate-Mesen".*
 - *Bovendien geeft de nota ook aan dat de verdere exploitatie van Bellewaerde de ensemble- en contextwaarde van het wereldoorlogserfgoed in de nabije omgeving in beperkte mate aantast wat resulteert in een matig negatieve beoordeling van de effecten.*
 - *Het ontbossen is bijgevolg niet te verantwoorden binnen de globale context van het erfgoedlandschap en heeft evenmin wezenlijke gunstige effecten voor het milieu.*

- *We kunnen derhalve besluiten dat de uitvoering van het project de landschapsstructuur én de erfgoedwaarden zal schaden en dat aanzienlijke effecten mogen verwacht worden, in tegenstelling tot de conclusie op blz. 225 van de nota.*
- *Tenslotte merken we op dat de voorgestelde milderende maatregelen eerder ondergeschikt zijn. Enkel het behoud van de beboste zones en alle opgaande landschapselementen kan resulteren in een positief effect bij de uitvoering van het project ten opzichte van de huidige situatie.*

In het overleg van 9 januari 2020 werd besproken dat dit advies zou gebaseerd zijn op een foute vermelding in het MER: de parking komt bewust op een plaats waar geen erfgoedlandschap geldt. Toch wordt rekening gehouden met een buffer in deze zone. Erfgoedwaarden binnen het projectgebied zijn vijver, bos, bunker en gedenkteken. Verdere afstemmen en overleg met Onroerend Erfgoed is noodzakelijk om na te gaan hoe dit ongunstig advies en het voorgenomen project kunnen verzoend worden. Vooral mbt ontbossing ten noorden van de vijver is dit relevant en moet noodzaak grondig gemotiveerd worden eer hier sprake van kan zijn.

Bij de verantwoording van het project en in de discipline landschap, bouwkundig erfgoed, bij de effectbeoordeling moet bijgevolg ten gronde rekening worden gehouden met dit advies waar relevant.

- Uit het advies van stad Ieper volgt dat inmiddels de bescherming van de archeologische zone Bellewaerde Ridge goedgekeurd werd op 13 mei 2019, deze erkent de waarde van het gebied. Essentieel is immers dat het bosgebied behoorde tot de eerste Duitse frontlinie tussen Bellewaerde Ridge en Hooge, deze behoort dus tot de kern van het oorlogslandschap tussen de Meenseweg en de Zuiderring. Inventariseren van relict en waarden erfgoed (cultuurhistorische waarden van het bosgebied - oorlogsrelict) om hier de focus op behoud te beschrijven: bv de aanwezigheid van Duitse bunkers, waarvan minstens één perfect bewaard bleef en die behoren tot de eerste frontlijn Ieperboog 1914/1917. Binnen dit gebied is een gepast beheer noodzakelijk. De complexiteit van dit gebied: bosbeheer, onroerend erfgoed en vraag tot zachte recreatieve invulling vraagt immers een doordachte aanpak. Het MER dient de historische waarde en natuurwaarde te erkennen, steunend op de inventarisatie en waardering en hier doordacht mee rekening te houden bij de effectbeoordeling.
- De stad Ieper vraagt bijkomende informatie tav de relict en erfgoedwaarden aan te leveren obv een inventarisatie van de erfgoed en de wijze waarop met deze erfgoedwaarden omgegaan wordt.
- De stad Ieper vraagt ook een minimale aaneengesloten groenbuffer naar het achterliggende open landschap en naar de Bellewaerdestraat dient gerespecteerd om te vermijden dat de dierenweide onder de bomen en het parkeergebruik tot tegen de projectgrens komt en voorzien worden van een gesloten afsluiting om de bezoeker in de parksfeer te houden. Een landschappelijke integratie vraagt een voldoende brede aaneengesloten groenbuffer.
- De evenementenhal komt op de locatie van het kasteel Bellewaerde, in de nota is sprake dat deze op bestaande verharding ingeplant wordt, vertrekkend vanuit de erfgoedwaardering dient de integratie van het authentieke deel van het kasteel onderzocht te worden (cfr. advies stad Ieper).

Discipline mens-gezondheid en ruimtelijke aspecten:

- Ruimtelijke aspecten verder uitwerken voor oa. de impact op ontbossing. Ontbossing moet ook op micro en mesoschaal bekeken worden cfr. volgende relevante effectgroepen uit het richtlijnenboek mens-ruimtelijk aspecten:
 - Ruimtelijk structuur en wisselwerking met de ruimtelijke context
 - Ruimtegebruik en gebruikskwaliteit
 - Ruimtebeleving

Er kan hierbij bijvoorbeeld iets vermeld worden over de recreatieve waarde zowel van de bezoekers van het park maar ook van ivm ruimtebeleving van buurtbewoners en anderen.

- Ivm gezondheidsaspecten conform het richtlijnenboek mens gezondheid, een samenvattende tabel toevoegen met potentiële relevante milieustressoren.
- De beoordeling in Mens-Gezondheid is complementair aan de beoordeling in de discipline Lucht: discipline lucht bewaakt de immissiebijdrage t.o.v. de milieukwaliteitsnorm. In de discipline Mens-Gezondheid toets men aan de gezondheidkundige advieswaarde (GAW) en houdt men rekening met het aantal (of %) blootgestelde personen aan toenemende/dalende concentraties in functie van de GAW. Gezondheidkundige advieswaarden kunnen strenger zijn dan de milieukwaliteitsnormen. Voor gezondheidkundige inschatting moet het MER bijgevolg aangevuld worden met een aftoetsing aan de GAW (voor NO₂ en fijn stof) waar relevant.
- p. 231: *"Een verhoging tot 6 dB(A) is mogelijk. Voor de woningen langs de Meenseweg is het effect minder tot nihil, maar voor de woningen in de Bellewaerdestraat, Kasteeldreef is dit eerder -2"* (overschrijdingen richtwaarden vooral tijdens avondperiode). In het MER wordt aangehaald dat er om veiligheidsredenen geen bijkomende milderende maatregelen meer mogelijk zijn ter hoogte van de meest luidruchtige attracties en dat er geen klachten zijn van de omwonenden. Toch vraagt het Agentschap Zorg en Gezondheid aandacht voor potentiële/ toekomstige (geluids)hinder vanuit het bedrijf.
- Een klachtenoverzicht en evaluatie toevoegen (oa na te vragen bij stad Ieper of gemeente Zonnebeke). Beschreven hoe de communicatie met de omgeving gebeurt.
- De opmaak van een hinder- en communicatie-inventarisatie opnemen bij de maatregelen indien dit nog niet voorhanden is. Zie hiervoor bijlage 1 van het document 'Communicatie met uw bureu. In geval van (toekomstige) klachten wordt een communicatieplan uitgewerkt, waarvoor onderstaand document als basis kan dienen. http://www.gezondheidenmilieu.be/echo_files/769-xx-srcBestand.pdf.
- p. 231: nagaan of het legionellaplan moet geactualiseerd worden nav de geplande situatie?

Discipline biodiversiteit:

- De projectzone ligt in de omgeving (op 150m) van een speciale beschermingszone zoals aangewezen door de Vlaamse Regering door middel van het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014. Het betreft een deelgebied van de speciale beschermingszone (Habitatrichtlijn) 'West-Vlaams Heuvelland'. Het MER dient een geïntegreerde passende beoordeling te bevatten. Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft volgende opmerkingen – zie hiervoor voor details verderop in dit scopingsadvies.
 - ✓ Het aspect vermessing en verzuring dient verder uitgewerkt te worden.
 - ✓ Het aspect hydrologie dient verder uitgewerkt te worden.
 - ✓ Het aspect verstoring, met name geluid en verlichting, dient verder uitgewerkt te worden.
- De voorliggende passende beoordeling is onvolledig. Een passende beoordeling houdt in dat op basis van de best wetenschappelijke kennis ter zake, alle aspecten van de vergunningsplichtige activiteit die een mogelijke aantasting impliceren voor de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone, moeten worden onderzocht en beoordeeld. De passende beoordeling moet alle nodige gegevens bevatten om de overheden die over de vergunningsplichtige activiteit moeten adviseren en beslissen, toe te laten dit met volle kennis van zaken te doen. Het Agentschap voor Natuur en Bos beschikt op basis van de voorliggende passende beoordeling over onvoldoende informatie om betekenisvolle aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een speciale beschermingszone uit te sluiten.
- Ook een soortentoes dient toegevoegd te worden. Waterverontreiniging kan impact hebben op leven in de Bellewaerdebeek, lichtverstoring kan impact hebben op nachttactieve dieren (o.a. vleermuizen), rustverstoring (o.a. door lawaai en visuele verstoring) kan impact

hebben of verschillende diersoorten, ecotoopverlies kan leiden tot inkrimpen leefgebied van diersoorten. Al deze aspecten moeten besproken worden in het MER.

- Significantiëkader (tabel 84) heeft betrekking op effectgroep bodemverontreiniging, verdroging of rustverstoring. Hier dient waterverontreiniging aan toegevoegd te worden. Er dient ook een significantiëkader te zijn voor inname/vernietiging van vegetatie of leefgebied.
- Effect verzuring en vermesting.
 - ✓ Overzicht gegeven van de totale vermestende en verzurende emissies. Uitleg toevoegen over de berekening van de totale emissies NO_x, NH₃ en SO₂. Tabel 19 hier ook toevoegen en extra duiding bij de cijfers, o.a. hoe wordt het volume afgas per jaar berekend.
 - ✓ De verkeersemissies werden niet mee genomen. Dit dient te gebeuren.
- In verband met de invloedstraal voor de uitbreiding van de grondwaterwinning de motivatie uit de discipline water opnemen.
- Effect verontreiniging oppervlaktewater. Dit aspect moet beter uitgewerkt worden. Welke overschrijdingen zijn er (van normen en doelstellingen) en wat betekenen deze overschrijdingen op de biodiversiteit (leven in de Bellewaerdebeek)? Door bijvoorbeeld te bespreken of verhoogde chloride norm impact heeft op biodiversiteit.
- Met betrekking tot rustverstoring motiveren of de nieuwe evenementenhal tot een toename van de geluidsemissies kan leiden, ook buiten de openingsuren van het park.
- Een evaluatie mbt geluid opnemen ter hoogte van de ruimtelijk kwetsbare gebieden naar biodiversiteit (zie eerder). Tevens motivatie overnemen waarom geluidscontouren niet zinvol zijn om op te maken.
- Er wordt gesteld dat de verlichting tot een minimum moet beperkt worden in het noordelijk en westelijk deel (vijver en bossen) van het park. Dit is een te vage milderende maatregel en moet concreter omschreven worden.
- Effectgroep ecotoopverlies – ontbossing. Bij de afspraak in het verleden om voor het hele park een ontheffing op de ontbossing aan te vragen werd gevraagd om de boszones in kaart te brengen, alsook welke boszones waardevol zijn en welke minder waardevol. Uit het MER moet blijken welke zones gevrijwaard zouden blijven van ontbossing (aangezien het niet de bedoeling is alles te ontbossen en ook cfr het RUP dit niet kan (slecht 40 % mag ontbost worden namelijk)). Een kaart met aanduiding zones die onder toepassing van het Bosdecreet vallen is opgenomen (bijlage 19). Het is aangeraden ook een kaart te voorzien in een meer ingezoomde schaal om verwarring te vermijden. O.a. in zone H komen elementen op kaart bijlage 19 niet overeen met de eerder gecommuniceerde kaart. Er wordt in het MER ook beschreven waar de waardevolle boszones zijn. Uit tabel 82 blijkt dat er 14 ha bos is in de projectzone. De volgende stap, aanduiding van welke zones gevrijwaard zullen blijven van ontbossing rekening houdend met de milieueffecten, is echter niet gebeurd en moet toegevoegd worden.
- De conclusie van de algemene ontbossing in het MER luidt dat deze een beperkt negatieve impact heeft. Het ANB vraagt zich af waarop deze beoordeling gebaseerd werd. Er werd geen significantiëkader opgenomen. Een impactinschatting moet gebaseerd worden op hoeveel er wordt vernietigd en hoe waardevol hertgeen is dat verdwijnt.
- Ook de stad Ieper merkt op dat het wat contradictorisch is dat voor het behoud van de ene soort aan ecologische waarde van het bestaande boscomplex wordt ingeboet. Op basis van bijkomende inventarisatie van de ontbossing moet meer informatie toegevoegd worden over het aantal en de soorten te kappen hoogstambomen (vnl. in zone 2) steunende op een inventarisatie en waardering van de natuurwaarden.
- Het ANB wenst er op te wijzen dat de wettelijk verplichte compensatieregeling niet als een milderende maatregel kan toegepast worden. Ook het behoud van een groot deel van de bomen in zone C doet weinig terzake. Door het gebruik als leefzone voor de bizons zal er geen bosfunctie meer mogelijk zijn (de bodem wordt zelfs verhard [steenslag]; de te behouden bomen zullen beschermd moeten worden [omheining en/of elektrische

bedrading]). Het Agentschap voor Natuur en Bos gaat niet akkoord met de besluitvorming dat er een beperkt negatief effect is inzake ecotoopverlies.

- Overzicht milderende maatregelen. In dit overzicht dienen ook de maatregelen ivm vleermuizen (nagaan of er boombewonende vleermuizen zijn en timing kapping) en broedvogels opgenomen te worden.
- Gezien het ongunstige advies van ANB cfr. bovenstaande opmerkingen, is verdere afstemming en nieuw advies noodzakelijk. Ook is de informatie uit dit MER nodig voor de ontheffingsaanvraag voor ontbossing (procedure lopende) en moeten beiden procedures bijgevolg afgestemd worden (zowel inhoudelijk als procedureel).

Ook de volgende onderdelen moeten aan bod komen in het MER (cfr. richtlijnenboek Algemene methodologie):

- de leemten in de kennis
- de eventuele opvolgings- en monitoringsmaatregelen
- een afzonderlijke discipline-overschrijdende samenvatting (inclusief de milderende maatregelen)
- een niet-technische samenvatting.

Met de opmerkingen in dit scopingadvies rekening houden in de samenvattende hoofdstukken.

Gezien de adviezen en de opmerkingen in dit scopingadvies wordt een tweede scopingadvies aangeraden. Tijdens dit scopingadvies zal namelijk opnieuw advies gevraagd worden. Een andere mogelijkheid is om bilateraal af te stemmen met de verschillende adviesinstanties (ANB, OE, VMM en MOW) en Team Mer op de hoogte brengen van de conclusies van dit overleg.

4. Goedkeuring team van erkende MER-deskundigen

Zoals voorgesteld in de aanmelding wordt het MER opgesteld door volgende erkende MER-deskundige: Lucht, Mens (deeldomeinen mobiliteit en ruimtelijke aspecten), Geluid, Biodiversiteit, Water (deeldomein oppervlakte- en afvalwater) en Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie (deeldomein landschap). De coördinator beschikt ook over een erkenning (ook vermelden in het MER). De coördinator zal ook de discipline Bodem, Water (deeldomein geohydrologie) en Mens (deeldomein gezondheid) behandelen.

Het in de aanmelding voorgestelde team van erkende MER-deskundigen en de erkende MER-coördinator wordt goedgekeurd.

Wijzigingen aan het team van deskundigen in de loop van het m.e.r. moeten gemeld worden aan het Team Mer.

Digitaal getekend

Door Liesl Vanautgaerden

Directiehoofd Directie Gebiedsontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten

Bijlage

Aantal inspraakreacties die tijdens de openbare raadpleging/participatiemoment ingediend werden bij:

- Gemeente Zonnebeke: geen
- Stad Ieper: geen

Lijst met de instanties die gereageerd hebben (schriftelijk of aanwezig op overleg) en betrokken worden in de verdere procedure:

- ANB
- MOW
- De watergroep
- Agentschap Zorg en Gezondheid
- Gemeente Zonnebeke
- Stad Ieper
- Vlaamse overheid, GOP, omgevingsprojecten
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- Vlaamse Overheid, EKG.
- VMM, AOW
- VMM, AET
- VMM, Afdeling Lucht, milieu en communicatie *

* Deze instantie(s) heeft aangegeven niet verder betrokken te willen worden in de procedure.

Lijst met de instanties die niet gereageerd hebben:

- Vlaamse Overheid, BJO –ivm geluid
- Vlaamse overheid, GOP, omgevingsplannen
- Provincie West-Vlaanderen
- AWW: wel betrekken in vervolg van de procedure